



γιός

Το ότι

ξαναβάζουμε τον Όσιο Ευδόκιμο πάλι, το κάνουμε γιατί σήμερα στην Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου έχουν μεγάλη πανήγυρη. Ο όσιος, τιμάται πολύ στο Βατοπαίδι για αυτό και εμείς τον εορτάζουμε δύο φορές. Την ερχόμενη εβδομάδα, πρώτα ο Θεός, θα σας έχουμε φωτογραφίες από την πανήγυρη.

Ο όσιος Ευδόκιμος έζησε και πολιτεύθηκε στην Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου, όπου και αξιώθηκε τον άφθαρτο στέφανο. Το πραγματικό όνομα του οσίου, είτε το μοναχικό είτε το βαπτιστικό δεν το γνωρίζουμε. Το όνομα Ευδόκιμος δόθηκε εις αυτόν μετά την εύρεση του ιερού του λειψάνου. Επίσης δεν μας είναι γνωστό ούτε

ποια ακριβώς εποχή έζησε, ούτε ποια είναι η καταγωγή του, ούτε και οι ασκητικοί του αγώνες ποιοι ήταν, το μόνο σίγουρο είναι ότι έζησε στην Μονή Βατοπαιδίου, διότι εκεί βρέθηκε και έγινε η ανακομιδή του λειψάνου του.

Η ανακομιδή αυτή έγινε στο παλαιό κοιμητήριο της Μονής στις 5 Οκτωβρίου του έτους 1840. Κατά θεία οικονομία βρέθηκε το λείψανό του, το οποίο απέπνεε άρρητη ευωδία. Κατά την εποχή εκείνη, ο τότε σκευοφύλακας της Μονής π. Ιάκωβος, είδε στον Νάρθηκα τον τοίχο από την δυτική πλευρά ο οποίος είχε μια τεράστια ρωγμή και αποφάσισε να τον επισκευάσει, καλώντας τεχνίτες όπου και τους ανέθεσε την επισκευή του σκευοφυλακίου, καθώς και έναν επιμελητή των έργων, έναν αδελφό της Μονής. Αφαιρώντας οι τεχνίτες την στέγη του Νάρθηκα και γκρεμίζοντας τον διερρηγμένο τοίχο, έπεσαν τεμάχια αυτού σε σημείο που υπήρχαν και άλλα οστά και λείψανα πατέρων της Μονής. Ο π. Ιάκωβος είπε στους τεχνίτες να μαζέψουν τα κρημνίσματα και τα οστά και να τα καθαρίσουν και όταν τελειώσει η επισκευή του έργου να ξανατοποθετήσουν τα οστά χωρισμένα και καθαρισμένα.

Εύρεση των Λειψάνων του οσίου

Ξεκίνησε λοιπόν από τρεις εργάτες η μεταφορά των οστών και των ερειπίων ημέρα Δευτέρα. Την Τετάρτη όπου και ήταν 1 Οκτωβρίου, δύο ώρες προ μεσημβρίας, εξήλθε από των αποκομιζομένων οστών ευωδία θαυμάσιος τόσο πολύ, που θαύμαζαν και οι εργάτες αλλά και ο επιμελητής. Τότε ο επιμελητής τους υπέδειξε να κάνουν ήρεμες και λεπτές εργασίες, διότι το γεγονός αυτό δήλωνε αγιότητα και έπρεπε να προσέξουν μήπως βρουν κάποιο λείψανο. Ω του θαύματος μετά από λίγο όπου και η ευωδία ήταν πολύ πιο έντονη βρήκαν το άγιο λείψανο. Το μεν κρανίο ήταν ολόκληρο φαλακρό και στηριζόταν από τον σπόνδυλο του αυχένα. Το υπόλοιπο σώμα ήταν περιβεβλημένο με ένα χιτώνα βαμβακερό. Τα οστά όλα ήταν ενωμένα μεταξύ τους, άλλα με τένοντες και άλλα με μια μεμβράνη. Ολόκληρο το σώμα έκλινε προς την αριστερή πλευρά, οι μεν κνήμες έκλιναν προς τα οστά του μηρού και τα γόνατα προς τα εκατέρωθεν πλευρά. Οι χείρες βρέθηκαν σταυροειδώς στο στέρνο, όπου και η δεξιά χείρα είχε αγκαλιασμένη μια παλαιά εικόνα της Παναγίας της Βηματάρισσας.

Όταν φάνηκε ολόκληρο το λείψανο του αγίου, καθώς και η ευωδία είχε καλύψει τον χώρο των εργασιών, οι εργάτες καθώς και ο επιμελητής θαύμαζαν το γεγονός. Τότε έσπευσαν να αναγγείλουν το γεγονός στον επίτροπο Φιλάρετο και σε όλους τους παρευρισκομένους στην Μονή. Έτυχε εκείνη την ημέρα να βρίσκονται και δύο ιεράρχες εις την Μονή Βατοπαιδίου, ο ένας ήταν ο πρώην Σμύρνης Χρύσανθος, ο οποίος έφυγε από τον θρόνο του, διότι συκοφαντήθηκε για προδοσία κατά του βασιλιά και αυτό γιατί είχε συγγράψει κατά των Λουθηροκαλβίνων. Ο δεύτερος

ιεράρχης ήταν ο πρώην Ορεστιάδος ή Αδριανουπόλεως Γρηγόριος.

Ήλθαν οι αρχιερείς, ο επίτροπος και πολλοί άλλοι για να δουν το τίμιο λείψανο για να δουν και οι ίδιοι το θαυμαστό γεγονός και να δοξάσουν τον Θεό και βλέποντας τους εργάτες και τους υπολοίπους σιωπηλούς μπροστά από το τίμιο λείψανο αναβλύζοντας άρρητη ευωδία, είπε ο Σμύρνης Χρυσάνθος:

«Τι θαυμάζετε σιωπώντας, Πατέρες σεβάσμιοι; Δια θαύματος δεν δήλωσε εις ημάς ο Θεός την αγιότητα τούτου του Πατρός, του οποίου βλέπουμε το λείψανο και οσφραϊνόμεθα της ουρανίου ευωδίας; Ποιος άλλος εκτός από τον Θεό μας φανέρωσε αυτό το γεγονός; Από ποιόν δόθηκε αυτή η θεία οσμή εις αυτό και δι' αυτού εκχέεται στον αέρα; Και πώς τα ξηρά αυτά οστά αντί να μυρίζουν όπως οι σάπιες σάρκες, αποπνέουν αυτήν την ευωδία; Τούτο το λείψανο αποπνέει θείου μύρου, κάτι που δηλώνουν και τα περικείμενα και επικείμενα επ' αυτό οστά και μάλιστα όσα βρίσκονται μακρύτερα από αυτό ουδεμία ευωδία έχουν. Μην απιστούμε εις αυτό το θείο θαύμα, διότι πράγματι περί θαύματος πρόκειται, δια τους λόγους τους οποίους προείπα. Ας δοξάσουμε λοιπόν τον Θεό τον εν τοις Αγίοις αυτού αεί θαυμαζόμενον και τον Άγιον αυτού ας τιμήσωμεν δεόντως».

Ύστερα από τα λεγόμενα αυτά του Χρυσάνθου Σμύρνης συνευφήμησαν τον Άγιο και ο Αδριανουπόλεως και όλοι όσοι παρευρέθησαν εκεί, λέγοντας το: «Μέγας ο Θεός των Χριστιανών», δοξάσαντες τον Θεό μετακόμισαν ευλαβώς το ιερό λείψανο εις τον ναό των Αγίων Αποστόλων στο παλαιό κοιμητήριο.

Η απόκτηση του ονόματος του Αγίου

Την επόμενη ημέρα συνήλθαν και σκεπτόντουσαν περί του ονόματος του Αγίου, το οποίο δεν γνώριζαν, δια να μην τιμούν ανωνύμως τον εκ του Μοναστηριού αναφανέντα Άγιο και περί του πως το ιερό λείψανο βρέθηκε κατ' αυτόν τον τρόπο στο κοιμητήριο περικυκλωμένο από πλήθος άλλων οστών. Περί του ονόματος γενομένης συζήτησης, φάνηκε καλό σε όλους να δώσουν ένα προσωρινό όνομα για να επιτελέσουν αγρυπνία για την εύρεση του τιμίου λειψάνου και προς δοξολογία Θεού, του δια θαύματος αποκαλύψαντος τον Άγιο. Κοινή γνώμη λοιπόν, ήταν να δώσουν το όνομα «Ευδόκιμος», διότι ευδόκησε ο Θεός να θαυματουργήσει και μάλιστα σε μια περίοδο που η χριστιανική ευσέβεια και πίστη είχαν παραμεληθεί από τους χριστιανούς. Αλλά, επίσης και για εμάς τους μοναχούς που ζούμε στην Μονή, να μας παροτρύνει να μιμηθούμε την ενάρετη ζωή του. Τέλος είπαν ότι αν δεν ήταν αρεστό στον Άγιο να δοξάζεται με το όνομα Ευδόκιμος, ας ευδοκήσει αυτό να αποκαλύψει το όνομά του σε εμάς. Αν όμως είναι αρεστό εις αυτόν και δέχεται το όνομα αυτό που δώσαμε και για τον καιρό που ζούμε τώρα που είναι ευάρμοστο και δηλωτικό της Θεού ευδοκίας, προς διάσωση των πεπλανημένων

Χριστιανών, ας δεχθεί την παρ' ημών επίκληση: «Ναι, Άγιε, είπαν, εξ ευσεβούς γνώμης, τούτο το όνομα εγκρίνεται παρ' ημών». Ούτως όθεν το όνομα «Ευδόκιμος», κοινή γνώμη των τε εν τω Βατοπαιδίω μοναζόντων, ως και των παρευρεθέντων δύο Ιεραρχών, προσεκυρώθη εις τον Άγιο.

Πως βρέθηκε το λείψανο του Αγίου

Περί του πως βρέθηκε το λείψανο του Αγίου στην θέση αυτή του κοιμητηρίου, λέχθησαν πολλές γνώμες, όμως αυτή του γραμματέως ήταν η πιο κατάλληλη και αυτή που ενεκρίθη. Λέει, λοιπόν ο γραμματέας ότι: «Ο Άγιος γνώριζε την ώρα που θα πέθαινε και δεν το είπε σε κανένα μέσα στο Μοναστήρι. Πήρε τη σεβάσμια εικόνα της Παναγίας στην αγκαλιά του και εξελθών κρυφά από το Μοναστήρι, εισήλθε μέσα στο αφεγγές κοιμητήριο, όπου όπως είχε υπολογίσει θα μπορούσε να μείνει εκεί απαρατήρητος. Εισελθών λοιπόν και ειπών το «Κύριε, εις χείρας σου το πνεύμα μου παρατίθημι», εξέπνευσε και εις τα αιωνίους απήλθε Μονάς». Η γνώμη αυτή του γραμματέως επικυρώθηκε και έγινε δεκτή από όλους, διότι σίγουρα κάπως έτσι έγιναν τα πράγματα. Και αλήθεια εάν ο Άγιος θαβόταν πρώτα εκτός του κοιμητηρίου, πως αυτοί που άνοιξαν τον τάφο δεν αισθάνθηκαν την ευωδία του λειψάνου, όταν το μετακόμιζαν στο κοιμητήριο; Ή πως όταν είδαν το λείψανο ενδεδυμένο μαζί με τα υπόλοιπα οστά, αλλά και την ιερά εικόνα της Παναγίας στην αγκαλιά του δεν θαύμασαν το γεγονός; Ή πως αυτό το γεγονός παρήλθε χωρίς να πουν τίποτα ή να γράψουν στον νεκρώσιμο κατάλογος της Μονής, ούτε περί της εικόνας ούτε περί του λειψάνου ούτε περί του ενδύματος αυτού; Αυτό βεβαίως δεν φαίνεται δυνατό. Εάν πάλι έθαβαν τον Άγιο εις το αφεγγές κοιμητήριο, πώς μετά της εικόνας και αυτόν μόνο έβαλαν εκεί, ενώ τα υπόλοιπα οστά των υπολοίπων Πατέρων ήταν σε μια ακαταστασία; Ακόμα κα να υποθέσουμε ότι ήταν εκεί, πως εισερχόμενοι και εμβάλλοντες τα σώματα δεν είδαν το λείψανο αυτό; Διότι αν εισερχόντουσαν εκεί προς ενταφιασμό των τεθνεώτων, δεν θα εισερχόντουσαν βεβαίως χωρίς φως, οπότε θα το έβλεπαν. Έτσι λοιπόν από όλους έγινε δεκτή η γνώμη αυτή του γραμματέως.

Φαίνεται δε, ότι ο Άγιος έκρυβε τις αρετές που είχε και την αγιότητά του, διότι φοβόταν μήπως οι υπόλοιποι αδελφοί της Μονής τον καταλάβουν και τον τιμήσουν ως Άγιο, κάτι που ο ίδιος δεν ήθελε διότι πίστευε με το να τιμάται από τους ανθρώπους αμαρτάνει εις τον Θεό και ήταν τόσο ταπεινός ως φαίνεται διότι καταφρόνησε όλες τις μάταιες τιμές των ανθρώπων.

Η πρώτη Αγρυπνία που έγινε για τον Άγιο Ευδόκιμο

Οι πατέρες της Μονής Βατοπαιδίου άπαντες λαμπαδηφορούντες το εσπέρας του Σαββάτου, 4 του μηνός Οκτωβρίου, πήγαν στο κοιμητήριο δια να μετακομίσουν το

άγιο λείψανο. Ψάλλοντες μετακόμισαν το άγιο λείψανο εις το Καθολικό της Μονής, κάνοντας πρώτα μια λιτανεία προπορευομένου του Αδριανουπόλεως Ιεράρχου Γρηγορίου. Συνέθεσαν εκ του προχείρου μια Ακολουθία του Αγίου, όπου τέλεσαν αργυρνία και δόξασαν τον Θεό. Την επομένη μετά την Θεία Λειτουργία και λιτανεία, ασπάσθηκαν το λείψανο ευλαβώς και το έβαλαν στο Καθολικό της Μονής, τον Ιερό Ναό του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου και το έβαλαν στο ιερό Βήμα, δόξαν και πάλι αναπέμψαντες εις τον Θεό που ευδόκησε να φανερώσει σε αυτού το τίμιο αυτό λείψανο.

Θαύματα του Αγίου Ευδοκίμου

Όπως αναγράφεται μέσα στον Μέγα Συναξαριστή της Ορθοδόξου Εκκλησίας, τα θαύματα του Αγίου ήταν πολλά. Όμως για λόγους συντομίας έχουν γραφτεί μόνο δύο μέσα στον Μέγα Συναξαριστή. Είμαστε σίγουροι ότι ο Άγιος από τότε που βρέθηκε μέχρι και σήμερα έχει επιτελέσει πλήθος θαυμάτων τα οποία σίγουρα θα τα γνωρίζουν οι μοναχοί που εγκαταβιώνουν σήμερα στην Μονή Βατοπαδίου. Εμείς θα σας γράψουμε αυτά τα δύο που αναγράφονται και στον Συναξαριστή.

Ένας μοναχός της Μονής έπασχε από φυματίωση και ο οποίος είχε απελπισθεί τόσο πολύ, διότι δεν μπορούσε να θεραπευθεί. Επικαλέσθηκε τον Άγιο Ευδόκιμο λέγοντας: «Αμαρτωλός είμαι, Άγιε, όμως τολμώ να δεηθώ προς εσένα, διότι απ' ότι γνωρίζω ο Θεός σου έδωσε και την χάρη των ιαμάτων και επειδή πολλοί που σε έχουν επικαλεσθεί έγιναν καλά, σε παρακαλώ κάνε και εμένα τον ταπεινό δούλο το θαύμα σου και δείξε την δύναμη της αγιότητός σου». Αυτά έλεγε και διάφορα άλλα σχετικά με τον Άγιο, όπου μετά από λίγο τον πήρε ο ύπνος και ευθύς βλέπει έναν Μοναχό σεμνοπρεπή, ο οποίος του πρόσφερε ένα ποτήρι να πιει. Ο δε ασθενής πήρε το ποτήρι και άρχισε και έπινε και μάλιστα και δεύτερο και τελειώνοντας λέγει: «Σε ευχαριστώ, Πάτερ, γιατί δίψαγα και με πότισες». Καθώς έλεγε αυτά ξύπνησε και θαύμαζε για το γεγονός, διότι αισθανόταν αυτό ως οπτασία και όχι στον ύπνο του, μάλιστα αισθάνθηκε και την δράση του ποτού, όπου από το στομάχι και τον πνεύμονα εξαφανίσθηκαν οι πόνοι και ευχαρίστησε τον Άγιο. Έπειτα μετέβη εις τον πνευματικό του Μοναστηριού π. Νήφωνα και του διηγήθηκε όλα όσα συνέβηκαν.

Άλλος μοναχός της ίδιας Μονής Βατοπαδίου, ονόματι Γαβριήλ, ο οποίος ήταν γνώστης της ιατρικής, βρισκόταν στις Καρυές για κάποια δουλειά της Μονής, ξαφνικά τον έπιασαν κάτι φρικτοί πόνοι στα νεφρά, που ούτε μπορούσε να κοιμηθεί ή να καθίσει. Χρησιμοποίησε ότι μπορούσε για την απαλλαγή των πόνων με διάφορους τρόπους που μπορούσε, βεντούζες, εντριβές, χειραλειφές, έμπλαστρα, θερμόλουτρα κ.λ.π. τα οποία όμως δεν έκαναν απολύτως τίποτα.

Βρέθηκε σε μια αμηχανία ο π. Γαβριήλ, διότι οι πόνοι ήταν αφόρητοι και δεν

μπορούσε να κάνει τίποτα. Μάλιστα κάποιοι αδελφοί που ήταν δίπλα του, τον πείραζαν και του έλεγαν: «Ιατρέ, θεράπευσον σεαυτόν», κάποιοι άλλοι του έλεγαν να παρακαλέσει τον άγιο Ευδόκιμο και αμέσως θα θεραπευτεί, διότι «ο Άγιος είναι υπέρτερος ιατρός από εσένα». Ακούγοντας αυτά ο π. Γαβριήλ είπε: «Εάν είναι αλήθεια θαυματουργός ο Άγιος και μπορεί να με θεραπεύσει εγώ θα κάνω μια λειψανοθήκη για την τιμία κάρα του». Λέγοντας κοιμήθηκε λίγο διότι είχε πολλές ώρες να κοιμηθεί και ευθύς βλέπει Μοναχό σεμνοπρεπή, ο οποίος τον πλησίασε και τον ψηλάφισε αυτόν στα νεφρά και του λέει: «Τίποτα δεν είναι αυτό, τι βοάς;». Ο δε ασθενής είπε: «Με περιπαίζεις, Γέροντα; δεν γνωρίζεις τι φρικτούς πόνους έχω;». Τότε ο φανείς Γέρων είπε: «Καλώς έχεις» και απήλθε. Το δε σχήμα και η μορφή του φανέντος εις αυτόν Αγίου, έμοιαζε πολύ με την μορφή του Αγίου Ευθυμίου του Μεγάλου.

Διεγερθείς ο π. Γαβριήλ και στραφείς προς έναν μοναχό που παρίστανται εκεί του είπε: «Ποιος Γέρων ήταν εδώ και μόλις έφυγε από την πόρτα;». Και του είπε ο μοναχός: «Κανείς δεν μπήκε και κανείς δεν βγήκε». Τότε θυμήθηκε τι είχε ευχηθεί στον Άγιο Ευδόκιμο. Σηκώθηκε και αισθάνθηκε τον εαυτό του υγιή και τότε πίστεψε ότι ο Άγιος ήταν αυτός που ήλθε και ψηλάφισε αυτόν και έγινε καλά. Τότε είπε στους μοναχούς: «Φέρτε μου την κάρα του Αγίου να την προσκυνήσω, διότι αλήθεια η χάρις του Αγίου με απάλλαξε από την ασθένεια αυτή». Φέρνοντας την αγία κάρα του Αγίου, καθώς την ασπάσθηκε ο π. Γαβριήλ είπε: « Εγώ θα σε επαργυρώσω, σεβασμία κεφαλή, διότι επίστευσα ότι αληθώς Άγιος υπάρχουν».

Σήμερα στην Μονή Βατοπαιδίου υπάρχει αυτή η τιμία κάρα του Αγίου Ευδοκίμου, βέβαια δεν γνωρίζουμε αν η λειψανοθήκη στην οποία βρίσκεται είναι από τον π. Γαβριήλ ή μεταγενέστερη. Έτσι και ο π. Γαβριήλ θεραπεύθηκε από τον Άγιο, καθώς και πολλοί άλλοι που τον επικαλέσθηκαν με πίστη. Την ευχή του να έχουμε όλοι μας. Αμήν.

Πηγή: Μέγας Συναξαριστής της Ορθοδόξου Εκκλησίας.